

**AI**

AI DANIŞMAN

ÜCRETSİZ SÜRÜM

# Yöneticiler için Yapay Zekâ

"Ekibimiz yapay zekâ kullanıyor" bir cümle; kazancı gösteremiyorsan bir sonuç değil. Bu rehber, ölçmeyi ve yanlış yatırımdan kaçınmayı anlatıyor.

---

AI Danışman – Ücretsiz Eğitim Serisi

Bu belgeyi dilediğin gibi paylaşabilirsin. Satılamaz, değiştirilemez.

Eylül 2026 · [aidanisman.pages.dev](https://aidanisman.pages.dev) · [t.me/aidanisman](https://t.me/aidanisman)

- 01 Yöneticinin gerçek sorunu: ölçememek
- 02 Gölge kullanım — ekibin zaten yaptığı şey
- 03 Dönüşüm sırası
- 04 Hangi pilot seçilir
- 05 Ölçüm çerçevesi
- 06 Yatırım tuzakları
- 07 Yönetişim: izin vermek yerine çerçeve çizmek
- 08 İlk doksan gün

## 01 Yöneticinin gerçek sorunu: ölçememek

Yöneticiler yapay zekâ konusunda araç bilgisi eksikliğinden şikâyet etmiyor. İki farklı şeyden şikâyet ediyor:

- "Ekip kullanıyor ama kazancı gösteremiyorum"
- "Yatırım yapmalı mıyım, yaparsam nereye"

İkisi de aynı kök soruna çıkıyor: **ölçüm yok**. Ölçüm olmayınca kazanç kanıtlanamıyor, kanıtlanmayınca bütçe alınamıyor, bütçe alınmayınca ciddi bir uygulama kurulamıyor. Döngü kapanıyor.

### NEDEN BU KONU DİĞER TEKNOLOJİLERDEN ZOR

Bir yazılım aldığında lisans sayısı, kullanım süresi ve süreç adımı sayılabilir. Yapay zekâda kazanç, *işin şeklinin değişmesi* olarak ortaya çıkıyor: aynı işi farklı yapıyorlar. Standart kurumsal metrikler bunu göremiyor — o yüzden özel bir ölçüm kurmak gerekiyor.

## 02 Gölge kullanım — ekibin zaten yaptığı şey

Yönetici karar vermeden önce bilmesi gereken bir gerçek var: **ekip muhtemelen zaten kullanıyor**. Politika olmadığı için kendi hesaplarıyla, kendi araçlarıyla ve kimseye söylemeden.

Bu duruma "gölge kullanım" deniyor ve üç sonucu var:

| Sonuç           | Neden olur                                                                     |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Veri riski      | Kurum verisi kişisel hesaplara giriyor, denetim izi yok                        |
| Tutarsız kalite | Herkes farklı yöntemle çalışıyor, çıktılar birbirini tutmuyor                  |
| Görünmez kazanç | İyileşme oluyor ama kimse söylemiyor — "işini AI'a yaptırıyor" damgası korkusu |

Üçüncüsü yönetici için en kritik. Çalışan kullanımı gizlediği sürece ne öğrenilebilir ne ölçülebilir. **İlk yönetsel hamle yasak koymak değil, konuşulabilir hâle getirmek.**

**Çıkarım:** Yasak, gölge kullanımı bitirmiyor — görünmez kılıyor. Riski azaltan şey yasak değil, açıkça yazılmış bir çerçeve.

### 03 Dönüşüm sırası

Andrew Ng'nin milyonlarca kişiye ulaşan çerçevesi, sıralamanın kendisinin önemli olduğunu söylüyor. Sıra bozulduğunda program tıkanıyor.

| Adım            | Ne yapılır                         | Sıra bozulursa                     |
|-----------------|------------------------------------|------------------------------------|
| 1. Pilot        | Küçük, ölçülebilir, görünür bir iş | Kanıt olmadan strateji satılamaz   |
| 2. İç yetkinlik | Birkaç kişi gerçekten öğrensin     | Dışarıya bağımlı kalırsın          |
| 3. Eğitim       | Geniş ekibe yaygınlaştır           | Eğitim boşa gider, kimse uygulamaz |
| 4. Strateji     | Nerede oynayacağına karar ver      | Erken yapılırsa hayal ürünü olur   |
| 5. İletişim     | İçeride ve dışarıda anlat          | Erken anlatılırsa güven kaybı      |

#### EN SIK YAPILAN HATA

Dördüncü adımdan başlamak. Strateji belgesi yazılıyor, danışman çağrılıyor, sunum yapılıyor — ama elde tek bir çalışan örnek yok. Bu programlar altı ay sonra sessizce kapanıyor, çünkü hiçbir zaman gerçek bir kazanç göstermediler.

### 04 Hangi pilot seçilir

Pilot seçimi, programın kaderini belirliyor. İyi bir pilotun dört özelliği var:

| Özellik      | Neden                                       |
|--------------|---------------------------------------------|
| Ölçülebilir  | Öncesi ve sonrası sayıyla gösterilebilmeli  |
| Kısa döngülü | Sonuç 4-6 haftada görünmeli, 6 ayda değil   |
| Düşük riskli | Başarısız olursa kimse zarar görmemeli      |
| Görünür      | Başarısı başkaları tarafından fark edilmeli |

### İyi pilot adayları

- Toplantı notlarından karar ve aksiyon çıkarma
- Gelen taleplerin sınıflandırılıp yönlendirilmesi
- Tekrar eden raporların ilk taslağı
- İç bilgi tabanına dayalı soru-cevap
- Uzun belgelerin özetlenmesi ve karşılaştırılması

### Kötü pilot adayları

- Müşteriye doğrudan giden, denetimsiz iletişim (*risk yüksek*)
- Yasal veya mali sonuç doğuran metinler (*doğrulama pahalı*)
- Kurumun en karmaşık süreci (*döngü uzun, başarısızlık olasılığı yüksek*)
- Kimsenin şikâyet etmediği bir iş (*kazanç görünmez*)

## 05 Ölçüm çerçevesi

Ölçümün kuralı basit: **önce ölç, sonra başla**. Başlangıç ölçümü alınmamış bir pilotun sonucu tartışmaya açıktır ve tartışma kaybedilir.

### Dört metrik

| Metrik            | Nasıl ölçülür                      | Dikkat                                              |
|-------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| Süre              | Süreç başına dakika                | <b>Denetim süresi dahil</b> — yoksa sayı yalan olur |
| Hacim             | Aynı sürede kaç iş                 | Kalite düşmediğini ayrıca göster                    |
| Kalite            | Düzeltilme oranı, geri dönen iş    | Önce de ölçülmeli, yoksa karşılaştırılmaz           |
| Devredilebilirlik | İş kaç kişi tarafından yapılabilir | En değerli ve en az ölçülen metrik                  |

## DENETİM SÜRESİ NEDEN DAHİL EDİLMELİ

Bir metin iki dakikada üretiliyorsa ama altı dakika kontrol ediliyorsa süreç sekiz dakikadır. Bu sayıyı raporlamamak, üçüncü ayda güvenilirliğini bitirir: birisi hesaplar ve kazancın abartıldığını gösterir. Dürüst sayı, küçük de olsa savunulabilir olandır.

## Ölçülmeyecekler

Bazı metrikler ölçülüyormuş gibi yapıp yanıltıyor:

- **Kullanım sayısı:** Kaç kişi açtı, kaç sorgu yapıldı — faaliyet ölçüyor, sonuç değil
- **Memnuniyet anketi:** Yeni araca ilk aylarda herkes olumlu cevap verir
- **Tahmini tasarruf:** "Kişi başı günde 1 saat kazandırdı" gibi hesaplar kanıtlanamaz ve ilk sorgulamada çöker

## 06 Yatırım tuzakları

| Tuzak                       | Belirtisi                                       | Panzehir                                                 |
|-----------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Toplu lisans</b>         | Herkese abonelik alındı, kullanım %20'de kaldı  | Önce süreç kuranlara ver, sınıra dayandıkça genişlet     |
| <b>Araç avcılığı</b>        | Her ay yeni araç deneniyor, hiçbiri yerleşmiyor | Bir araçla altı ay kal; sorun araçta değil süreçte       |
| <b>Büyük platform</b>       | Aylar süren entegrasyon, henüz tek kazanç yok   | Pilotu mevcut araçlarla yap, platformu kanıttan sonra al |
| <b>Eğitim yağmuru</b>       | Herkese eğitim verildi, uygulama yok            | Eğitim, çalışan bir sürecin ardından gelir               |
| <b>Danışman bağımlılığı</b> | Dışarıdan kurulan sistemi kimse sürdüremiyor    | Her işte içeriden bir sahip olsun                        |

## 07 Yönetişim: izin vermek yerine çerçeve çizmek

Yöneticinin en hızlı ve en ucuz hamlesi tek sayfalık bir çerçeve yazmak. Kurumsal politika süreçleri aylar sürüyor; ekip ise şu an kullanıyor.

### Tek sayfada olması gerekenler

1. **Serbest olan:** İç metinler, taslak, özet, çeviri, fikir üretme

2. **Onayla serbest:** Dışarıya giden her şey — kim onaylar, açıkça yazılı
3. **Yasak:** Kişisel veri, gizli bilgi, erişim bilgileri
4. **Sorumluluk:** Gönderen sorumludur; "yapay zekâ yazdı" gerekçe değildir
5. **Şüphe durumu:** Emin değilsen sor — sormanın maliyeti düşüktür

Bu çerçeve mükemmel olmak zorunda değil. **Var olması, mükemmel olmasından önemli** — çünkü yokluğunda herkes kendi kuralını uyduruyor.

## 08 İlk doksan gün

| Dönem     | Odak                             | Sonunda elde                                                        |
|-----------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Gün 1–15  | Gerçeği öğren                    | Kim ne kullanıyor (yargısız sorulmuş), tek sayfalık çerçeve yayında |
| Gün 16–30 | Pilot seç ve başlangıç ölçümü al | Dört ölçütü karşılayan bir pilot, öncesi sayıları kayıtlı           |
| Gün 31–60 | Pilotu yürüt                     | Çalışan bir süreç, haftalık ölçüm, iki kişi bunu yapabiliyor        |
| Gün 61–90 | Kanıtla ve genişlet              | Öncesi-sonrası raporu, ikinci sürecin seçimi, bütçe talebi          |

### İlk on beş günün en önemli işi

Ekibe **yargılamadan** sormak. "Kim kullanıyor" diye sorulan bir soruya dürüst cevap gelmiyor. Bunun yerine sorulacak soru şu:

#### DOĞRU SORU

"Hangi işinizde yapay zekâ işe yaradı diye düşünüyorsunuz? Denediyseniz nerede işe yaradı, nerede yaramadı?"

Bu soru, kullanımı itiraf ettirmiyor — deneyimi paylaşıyor. Aradaki fark, alacağın cevapların doğruluğunu belirliyor.

## Buradan sonrası

Bu rehber ölçüm çerçevesini, pilot seçimini ve doksan günlük sırayı veriyor. Pilot seçim matrisi, başlangıç ölçümü protokolü, ekip olgunluk değerlendirmesi, yatırım karar çerçevesi, yönetici şablonları ve çeyreklik gözden geçirme yapısı 'nda.

[t.me/aidanisman](https://t.me/aidanisman) · [aidanisman.pages.dev](https://aidanisman.pages.dev)

---

Bu belgedeki bilgiler eğitim amaçlıdır; hukuki veya mali tavsiye niteliği taşımaz. Dönüşüm sırası çerçevesi Andrew Ng'nin AI Transformation Playbook çalışmasından uyarlanmıştır.